

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТУСА

КОНСЕВИЧ ЮЛІЯ РУСЛАНІВНА

Допускається до захисту:
завідувач кафедри менеджменту
та поведінкової економіки,

д.е.н., професор

_____ Дороніна О.А.

«___» _____ 2022 р.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент»

Кваліфікаційна (бакалаврська) робота

Науковий керівник:
Дороніна О.А., завідувач
кафедри менеджменту та
поведінкової економіки, д.е.н.проф.

(підпис)

Оцінка: ____ / ____ / ____
(бали/за шкалою ЄКТС/за
національною шкалою)

Голова ЕК: _____
(підпис)

Вінниця 2022

АНОТАЦІЯ

Консевич Ю.Р. Інформаційне забезпечення управління організацією. Спеціальність 073 Менеджмент, Освітня програма «Менеджмент». Донецький національний університет імені Василя Стуса, Вінниця, 2022.

У кваліфікаційній (бакалаврській) роботі досліджено теоретичні основи теоретичні основи інформаційного забезпечення управління організацією. Надано характеристику системи управління ДП «Національні інформаційні системи», проведено аналіз складових систем інформаційного забезпечення управління підприємством ДП «Національні інформаційні системи. Обґрунтовано рекомендації щодо удосконалення інформаційного забезпечення управління організацією.

Ключові слова: інформація, інформаційне забезпечення, управління організацією

Konsevich U. Information support of organization management. Specialty 073 Management. Educational Program «Management». Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, 2022.

In the qualification (bachelor's) work the theoretical bases of theoretical bases of information support of management of the organization are investigated. The characteristic of the management system of SE "National information systems" is given, the analysis of components of information systems of management of the enterprise of SE "National information systems" is carried out. Recommendations for improving the information support of the organization 's management are substantiated.

Key words: information, information support, organization management

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ	5
1.1 Роль і значення інформації в управлінській діяльності.....	5
1.2 Сутність характеристики інформаційного забезпечення управління організацією	9
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДП «НАЦІОНАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ»	18
2.1 Характеристика системи управління ДП «Національні інформаційні системи».....	18
2.2 Аналіз складових систем інформаційного забезпечення управління підприємством ДП «Національні інформаційні системи».....	22
РОЗДІЛ 3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ..	26
3.1 Проблемні питання інформаційного забезпечення управління.....	26
3.2 Шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення управління.....	28
ВИСНОВКИ.....	33
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ПОСИЛАНЬ.....	35
ДОДАТОК А.....	37

ВСТУП

Актуальність. Одним із головних пріоритетів України є прагнення побудувати орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на розвиток інформаційне суспільство, в якому кожен має змогу створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до неї вільний доступ, користуватися і обмінюватись ними, щоб надати можливість кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал, сприяючи суспільному і особистому розвитку, та підвищувати якість життя.

З впровадженням нових інформаційних технологій у юридичній діяльності, як і в багатьох інших видах діяльності, величезну роль відіграє вдосконалення методів передачі, отримання, зберігання і переробки інформації. Адже правильна організація праці значною мірою прискорює її, сприяє оптимізації та підвищенню ефективності. При цьому виключне різноманіття завдань, що виникають у юридичній практиці, дозволяє задіяти весь спектр інформаційних технологій.

Дослідженню проблем інформаційного забезпечення управління підприємством та інформаційних технологій присвячені праці вітчизняних науковців Т.І. Алачової, Л.В. Балабанової, М.П. Войнаренка, С.Ф. Голова, С.М. Петренко, Л.О. Сухаревої, О.Ю.Чубукової та зарубіжних дослідників.

Метою кваліфікаційної (бакалаврської) роботи є дослідження сутності інформаційного забезпечення та його складових в умовах ринкової економіки.

Для досягнення поставленої мети було вирішені такі **завдання**:

- визначити роль і значення інформації в управлінській діяльності;
- дослідити сутнісні характеристики інформаційного забезпечення управління організацією;

-провести аналіз складових систем інформаційного забезпечення управління підприємством ДП «Національні інформаційні системи»;

-дослідити проблемні питання інформаційного забезпечення управління;

-визначити шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення управління .

Об'єктом дослідження є інформаційного забезпечення діяльності організації.

Предметом дослідження є принципи, методи та практичні аспекти інформаційного забезпечення діяльності ДП «Національні інформаційні системи».

Методологічною основою роботи є сукупність способів наукового пізнання, загальнонаукові принципи, методи і прийоми, що використовувалися в процесі проведення дослідження. Теоретичною основою роботи стали наукові праці українських та зарубіжних науковців в галузі управління підприємством та інформаційного забезпечення його діяльності. Методи динамічного, еволюційного, імітаційного моделювання.

Структура кваліфікаційної (бакалаврської) роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел з 21 найменування.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

1.1. Роль і значення інформації в управлінській діяльності

Управління організації здійснюється через людей. Одним з найважливіших інструментів управління в руках менеджера є інформація, що знаходиться в його розпорядженні. Використовуючи та передаючи цю інформацію, а також одержуючи зворотні сигнали, він організовує, керує та мотивує підлеглих. Багато залежить від його здатності передавати інформацію в такий спосіб, щоб досягалось найбільш адекватне сприйняття даної інформації тими, кому вона призначена. Багато менеджерів розуміють важливість цієї проблеми та приділяють цьому велику увагу.

У процесі управління організацією постійно відбувається обмін інформацією. Керівник повідомляє своїм підлеглим інформацію, необхідну для виконання їх роботи, підлеглі представляють керівникові звіти про виконану роботу. Різні підрозділи організації та окремі працівники передають один одному різноманітну інформацію, без якої організація не може існувати і функціонувати. З одного боку, інформація - це предмет праці управлінських працівників, тобто це те, на що спрямовані їхні трудові зусилля. При цьому вони можуть збирати інформацію, узагальнювати її, проводити різного роду розрахунки, здійснювати аналіз зібраних даних і т.п. З іншого боку, результат праці працівників управління також представлений у вигляді інформації. Так, в основі наказів, інструкцій, розпоряджень, службових записок лежить інформація, яку потрібно довести до тих чи інших співробітників організації.

Інформація - це відомості і факти про навколишній світ, відображені у свідомості людини, зафіксовані яким-небудь способом і тому володіють властивістю відтворюваності.

У науці і практиці сучасності немає іншого поняття, з приводу якого ведеться стільки суперечок, дискусій, є стільки різних точок зору як з приводу поняття "інформація". Виділяють три найпоширеніші концепції інформації, кожна з яких по-своєму пояснює її сутність (табл.1.1).

Таблиця 1.1 – Концептуальні підходи до тлумачення поняття «інформація» в управлінні*

Назва підходу	Сутність підходу
Кількісно-інформаційний підхід (концепція К. Шеннона)	Відображає і визначає інформацію як міру невизначеності (ентропію) події. Відповідно до цієї концепції кількість інформації в тому чи іншому випадку залежить від імовірності його отримання: чим більш вірогідним є повідомлення, тим менше інформації міститься в ньому. Цей підхід послужив основою для виміру інформації та оптимального кодування повідомлень.
Інформація як властивість матері (атрибут)	Поява концепції пов'язана з розвитком кібернетики і засновано на твердженні, що інформацію містять будь-які повідомлення, що сприймаються людиною приладами. Інформація як властивість матерії створює уявлення про її природу і структуру, впорядкованості, різноманітності і т.д. Вона не може існувати поза матерії, а значить, вона існувала і буде існувати вічно. Її можна накопичувати, зберігати, переробляти.
Логіко-семантичний підхід	В рамках цієї концепції інформація трактується як знання, причому не будь-яке знання, а та його частина, яка використовується для орієнтування в ситуації, для активних дій. У цьому сенсі інформація - це діюча, корисна, працююча частина знань

* складено на основі [1]

Таким чином, існують різні концепції в розумінні інформації, але для управлінської діяльності людини найбільш прийнятний логіко-семантичний підхід. Тобто для управління організаціями інформацією є "діюча", "корисна", "працююча" частина знань.

Управлінська інформація - це набір фактів, які можуть бути корисні при розробці та реалізації управлінських рішень.

Суть та роль інформації в управлінні найкраще відображають відношення понять "інформація" та "ентропія". Інформаційна ентропія (від грец. entropía – поворот, перетворення) – це міра невизначеності чи непередбачуваності інформації. Основоположник кібернетики М. Вінер висловив взаємозв'язок ентропія – інформація таким чином: як кількість інформації в системі є міра організованості системи, так само ентропія є міра дезорганізованої системи; одне одно іншому, взятому зі зворотним знаком. Управління у системі залежить від наявної інформації. З усієї різноманітності найбільш фундаментальним є те, що постулюється теорією інформації та пов'язане з кількістю інформації.

Інформування – зняття невизначеності (невизначеність – відсутність чи брак інформації про щось). При цьому невизначеність знижується на кількість інформації, яка була отримана в процесі вибору або прийняття рішення з числа альтернатив (варіантів), що змінюється. Управлінська діяльність починається зі збору, накопичення та переробки інформації, тобто, сукупності якісних та кількісних відомостей про процеси, що протікають в організації та її оточенні та сприяють подолання невизначеності. Вона може прийматися менеджерами до уваги, розширювати їх знання і світогляд, служити основою прийняття рішень. Без інформації неможлива спільна робота за умов поділу праці. Нестача необхідної інформації, як і надлишок непотрібної, дезорієнтує будь-яку господарську діяльність.

Потреба в управлінській інформації визначається особливістю розв'язуваних завдань; наявними у працівників знаннями, досвідом, освітою (що вони вищі, тим менше ті потребують додаткової інформації).

Інформація, що передається людям, може мати різні цілі в залежності від видів діяльності в організації:

- інформування;
- оцінка результатів;
- переконання, наказ;
- генерування інформації іншого виду.

Менеджери можуть оцінювати ймовірні вигоди від наявності інформації або можливі втрати через її відсутність.

Цінність інформації значною мірою залежить від способу та швидкості її передачі, періодичності та достовірності. Джерелами управлінської інформації може бути топ-менеджери, підпорядковані їм керівники різних рівнів управління та структурних підрозділів, засоби інформації, інформаційні системи та інших.

Джерела управлінської інформації поділяються на внутрішні та зовнішні. До внутрішніх джерел інформації відносяться бухгалтерська та статистична звітність, рахунки клієнтів, поточні спостереження, спеціальні обстеження (як планові, так і проведені за особливим рішенням керівництва), результати попередніх досліджень.

Зовнішні джерела інформації – це чинне законодавство, постанови, накази та розпорядження вищих організацій структурі попиту внутрішньому і зовнішніх ринках тощо. Зовнішні джерела інформації більш численні та різноманітні.

Насамперед, тут потрібно виділити співробітників організації (це керівники та фахівці підрозділів постачання, збуту, маркетингу, інформаційних служб, учасники різноманітних ділових зустрічей та переговорів). У межах службових і особистих контактів вони мають можливість здійснювати як загальний, і цілеспрямований збір необхідних відомостей.

Іншим джерелом інформації є партнери (покупці, продавці, працівники фінансових, кредитних, страхових установ), а також відставні державні чиновники, колишні службовці конкурентів, профспілкові активісти та представники підприємницьких об'єднань.

Великим джерелом ділової інформації є публікації у книгах, каталогах, довідниках, журналах, газетах (особливо місцевих та багатотиражках підприємств), рекламних проспектах, бюлетенях та ін.

1.2.Сутнісні характеристики інформаційного забезпечення управління організацією

В реаліях сучасної економіки підприємства здатні ефективно функціонувати, якщо вони дотримуються однієї важливої умови - постійне отримання, оновлення й аналіз достовірної та оперативної інформації. Інформаційне забезпечення є «наріжним каменем» не тільки в процесі управління продуктивністю підприємства, але й на всіх інших етапах його економіко-господарської діяльності.

Дійсно, в умовах постіндустріальної економіки в діяльності будь-якого підприємства можна спостерігати постійне збільшення інтенсивності інформації та її обсягу. Слід відмітити, що паперовий метод зберігання та переробки інформації, який передбачає постійне використання та передавання між підрозділами підприємства значного обсягу інформаційних потоків, даних є «застарілим» та вкрай неефективним.

Нові умови господарювання виносять на перший план не тільки швидкість процедур управлінської оцінки, але й їх проведення під час оцінювання бізнес-процесу, виробничого процесу чи торговельної операції. Показники дають змогу задовольнити цю вимогу та створюють ще одну перевагу у вигляді можливості їх побудови, орієнтуючись на управлінські рішення, які будуть прийняті згодом. Можливість подальшого використання системи показників для прийняття управлінських рішень і стає вирішальним фактором під час вибору АІС.

Варто відзначити що, чим повніше і достовірніше інформація, чим оперативніше і якісніше її опрацьовано, тим вище обґрунтованість і потенційна ефективність управлінських рішень і дій.

Ефективність будь-якої управлінської технології значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення, тобто від того, наскільки оперативно та точно буде отримана необхідна інформація для прийняття певних управлінських рішень.

У загальному розумінні інформаційне забезпечення – це система показників і засобів їх опису (класифікатори й коди, економічна документація та відповідним чином організована інформаційна база) [2].

З точки зору системного підходу інформаційне забезпечення – це динамічна система даних і способи їх обробки, які дають змогу вивчити реальний стан керованого об'єкта, виділити чинники, що його визначають, а також виявити можливості здійснення необхідних управлінських дій.

У науково-економічних дослідженнях є різні підходи до визначення сутності інформаційного забезпечення [2, с.419]:

як інформаційного обслуговування управління; як заходів зі створення інформаційного середовища управління;

як сукупності дій з надання необхідної для управління інформації у зазначене місце із заданою періодичністю.

Інформаційне забезпечення управління – це сукупність реалізованих рішень щодо обсягів інформації, її якісного та кількісного складу, розміщення і форм організації. При цьому метою інформаційного забезпечення управління є своєчасне надання необхідної і достатньої інформації для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність як підприємства в цілому, так і його структурних підрозділів.

Виділяють чотири основні складові в системі інформаційного забезпечення управління підприємством:

1. інформаційні ресурси,
2. інформаційні технології,
3. технічні засоби;
4. програмне забезпечення.

Показники подаються як найбільш ефективний і маючий особливе значення інструмент для здійснення моніторингу утворених за корпоративним типом різногалузевих та різноструктурових підприємств та контролю їх роботи. Вони дозволяють дати повну характеристику всім видам діяльності та ефективності роботи всіх складових частин підприємств.

Наприклад, за допомогою фінансових показників здійснюється фінансовий контроль, а за необхідності оцінки продуктивності підприємства використовуються якісні показники результативності.

Розглядаючи показники інформаційного забезпечення в аспекті управління продуктивністю підприємства можна вирішити наступні питання:

1. Визначати продуктивність підприємства, динамічні зміни за відповідними показниками. Для цього визначають кінцеві величини, що характеризують діяльність конкретного підприємства конкретної галузі, це і повинно стати критичними значеннями показників. Так, для забезпечення зміни продуктивності підприємства треба досягти оптимального співвідношення між обсягом виробленої продукції підприємства та витратами на її виробництво.

2. Вдосконалювати процеси управління продуктивністю підприємств за рахунок переведення цілей на операційний рівень та визначення показників, необхідних для досягнення запланованих результатів. Тривалість звичайного звітного періоду (для обліку збитків та прибутків) складає один рік, при цьому показники перетворюються на індикаторну систему попередження завдяки їх цілодобовому використанню.

3. Стимулювати процеси за рахунок поточного обліку показників. Це необхідно для виявлення змін або незапланованих характеристик. Так, при зміні рівня продуктивності праці можуть змінюватись показники результативності.

4. Забезпечувати оперативний доступ до чинної нормативно-правової бази. Оскільки така база складається з цілої низки законодавчих, нормативно-правових актів, регламентів, інструкцій тощо, які постійно оновлюються, змінюються доповнюються, скасовуються, то для керівництва підприємства важливо оперувати достовірною інформацією при розробленні та прийнятті управлінських рішень.

5. Контролювати процеси за рахунок поточного обліку показників, які надають необхідну інформацію у випадку виникнення розбіжностей у фактичних і планових результатах. За відхиленнями показників товарообороту вдається визначити відношення фактичного товарообороту до встановленого планом значення та відхилення цього показника від запланованої цифри.

Також слід вказати на такий методично важливий факт, який треба враховувати при створенні інформаційного забезпечення. Мова йде про поділ всієї сукупності показників діяльності за видами та галузями, за рахунок чого вдається організовувати належним чином інформаційне забезпечення підприємства та формалізувати застосовувані інформаційні одиниці.

Основною проблемою, яка завжди характеризувала існуючі системи управління об'єктами господарства, є правильне використання показників та їх інформативність. Завжди треба враховувати, що показники дають змогу отримати достовірні точні значення. При цьому немає впевненості у гарантованому встановленні зв'язку між змінними. Наслідком невірного розуміння існуючих між показниками сутнісних зв'язків можуть стати помилкові рішення, які будуть прийматись після того як підприємство показує результати діяльності.

Також, можна говорити про обмеженість показників при взаємній компенсації деяких об'єктів або їх врівноваженості один одним. Враховуючи такі особливості, слід використовувати систему показників, побудовану при дотриманні ієрархічного принципу піраміди. При цьому на вершині має бути показник, залежний від усіх інших величин.

Важливо пам'ятати про ускладнення управлінського аналізу та протиріччя, які стають наслідком введення в систему управління споживчої кооперації Рівненської споживспілки великої кількості показників. Але ця проблема є найпростішою для статистичної обробки, під час якої розраховуються показники та формується статистична звітність за допомогою комп'ютерних технологій.

Тому варто для різних підприємств розробити різноманітні системи показників з врахуванням особливостей галузі, основне завдання яких допомагати здійснювати систематичний аналіз та вивчати причини змін, що відбулись в внутрішньому середовищі підприємств. Основною ознакою таких показників має бути їх практично повна ідентичність величинам, встановленим наявною звітністю. Крім цього, слід прийняти до уваги можливість виникнення розрахункових (через математичні вирази) або логічних зв'язків між окремо взятими показниками при зміні характеру діяльності підприємства.

Сприйняття людиною інформації складається із двох взаємозалежних процесів – відбору та систематизації отриманих відомостей. У процесі відбору інформації відбувається "відсіювання" не потребує уваги та непотрібної інформації. Тут важливим є досвід людини, знання проблем, за якою надійшла інформація, ставлення до того, що відбувається, тощо.

У процесі систематизації інформації людина "обробляє" сприйняте. Людина логічно обробляє інформацію, використовуючи у своїй свої почуття, переконання, уподобання, емоції (позитивні і негативні). Окрім офіційних усних доповідей, менеджери можуть отримати інформацію під час ділових бесід: під час оформлення на роботу чи звільнення, під час зустрічей із партнерами та клієнтами, консультаціями чи спілкування зі співробітниками.

У практичній діяльності менеджери стикаються з такими явищами, як чутки та дезінформація. Чутки виникають і поширюються дуже швидко внаслідок нестачі чи невчасності отримання офіційної інформації. Таким чином, люди прагнуть пояснити собі і оточуючим ситуацію, що склалася, висловлюють здогади і висувують версії.

Дезінформація виникає, як правило, свідомо та цілеспрямовано. Нею користуються в конкурентній боротьбі для того, щоб приховати справжній стан справ в організації, для прикрашання непопулярних заходів та введення в оману громадськості. Способи передачі інформації людям ґрунтуються на відчуттях (зір, слух, смак, нюх). В організаціях використовується, головним

чином, візуальна та звукова інформація. Швидкість передачі та прийому інформації може бути виражена в часі, необхідному для розуміння конкретної ситуації.

Періодичність передачі чи отримання інформації впливає її цінність. Наприклад, щотижневі доповіді про фінансовий стан організації, що містять мало змін, матимуть відносно невелику цінність. Занадто часто надходить інформація про те саме явище може виявитися перешкодою, що викликає перевантаження людини.

Надійність інформації може бути виражена в тому, наскільки особа, яка відповідає за прийняття рішень, довіряє отриманій інформації. Надійність оцінки порівнюється з цінністю інформації та витратами на її отримання. Достовірність інформації характеризує, якою мірою ця інформація відображає те, що вона повинна відображати.

Управлінська інформація, використовувана у створенні, різноманітна. Вся інформаційна різноманітність класифікується за певними ознаками (табл.1.2).

Також інформація класифікується за обсягом, джерелами, термінами збору та доставки, способами отримання та розповсюдження та іншими ознаками.

Якість інформації – сукупність властивостей, що відображають ступінь придатності конкретної інформації про об'єкти та їх взаємозв'язки для досягнення цілей, що стоять перед користувачем.

Основні вимоги до якості інформації: об'єктивність, оперативність, відсутність помилок, повнота.

Об'єктивність - це властивість інформації, що виражає рівень її відповідності реальної дійсності. Інформація не має містити помилок. Інформація повинна базуватися на поточних даних та бути своєчасною, "не раніше, не пізніше, а вчасно".

Таблиця 1.2 – Узагальнена класифікація інформації

Класифікаційна ознака	Вид інформації / його характеристики	
За цільовим призначенням	стратегічна	необхідна на тривалий час. До неї відносять інформацію, яка відображає існуючі тенденції в регіонах, країнах та конкуруючих господарських структурах
	тактична	з її допомогою визначаються найкращі засоби досягнення стратегічних цілей, вивчаються проблеми та шляхи їх вирішення
	оперативна	спрямована на подолання перешкод та обмежень при реалізації стратегічної та тактичної інформації
За змістом	кадрова, технічна, фінансово-економічна, правова, суспільно-політична, природоохоронна та ін;	
За призначенням	для керівників та виконавців, для одноразових дій та повсякденного керівництва, для зовнішнього та внутрішнього користування	
За рівнем конфіденційності	для загального користування, для службового користування, секретна, надсекретна особливої важливості, що підлягає розголошенню через певний термін	
За ступенем достовірності	достовірна перевірена, що підлягає додатковій перевірці, сумнівна, що базується на домислах та чутках;	
За ступенем готовності для користування нею	первинна несистематизована та необроблена, проміжна, що пройшла попередню обробку, кінцева, готова для аналізу та прийняття рішення щодо неї	

Повнота інформації – властивість інформації, що визначає кількість інформації, зібраної про об'єкт чи явище. Повнота інформації тісно пов'язана

із об'єктивністю. Чим повніша інформація, зібрана про об'єкт або явище, тим вище її потенційна об'єктивність.

Достовірність інформації – це характеристика її неспотвореності. Достовірність із об'єктивністю є різними характеристиками інформації. Зазначені риси інформації безпосередньо впливають на якість інформаційного забезпечення управлінської діяльності.

Основне призначення інформаційного забезпечення управління полягає у створенні такої організації і такого механізму подання інформації, які б відповідали будь-яким вимогам користувачів, а також умовам автоматизованих технологій [2, с. 420]. Призначення інформаційного забезпечення обумовлює і вимоги до нього:

- 1) надання повної, достовірної, однозначної, релевантної та своєчасної інформації для проведення розрахунків і реалізації процесів прийняття управлінських рішень у функціональних підсистемах з мінімумом витрат на її збирання, зберігання, пошук, обробку і передачу;
- 2) сформована інформація повинна із заданим рівнем точності відображати параметри функціонування певного об'єкта;
- 3) інформаційне забезпечення повинно надавати інформацію, достатню для ефективної реалізації всіх функцій об'єкта;
- 4) інформація має надходити до системи управління підприємством не тільки із заданою періодичністю, але й на запит користувачів, оскільки параметри функціонування певних об'єктів управління змінюються з плином часу;
- 5) використання керівниками підприємств і організацій певної інформації має сприяти підвищенню ефективності їхньої діяльності.

Таким чином, на завершення зазначимо, що інформаційне забезпечення управління можна розглядати з економічної, організаційної, технологічної та технічної точок зору, а також як систему ресурсного забезпечення, як специфічний вид професійної діяльності, як складову системи та процесу управління.

РОЗДІЛ 2

ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДП «НАЦІОНАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ»

2.1. Характеристика системи управління ДП «Національні інформаційні системи»

Державне підприємство «Національні інформаційні системи» (надалі - ДП «НАІС») засноване Міністерством юстиції України в травні 2015 року. Основний вид економічної діяльності: оброблення даних, розміщення інформації на веб-вузлах і пов'язана з ними діяльність. Включає:

- 1) надання інфраструктури для розміщення (хостингу), оброблення даних і пов'язану із цим діяльність;
- 2) надання спеціалізованих послуг з розміщення (хостингу), такі як:
 - веб-хостинг;
 - потокові послуги;
 - надання простору для розміщення програмних додатків;
- 3) надання веб-послуг із доставки програмних додатків;
- 4) надання центральних ЕОМ клієнтам;
- 5) оброблення даних:
 - повне оброблення даних, отриманих від клієнта;
 - складання спеціалізованих звітів на основі даних, отриманих від клієнта;
- 6) надання послуг з уведення даних.

Інші види діяльності ДП "НАІС":

- 1) установлення та монтаж машин і устаткування;
- 2) спеціалізована оптова торгівля;
- 3) інша діяльність у сфері електрозв'язку;
- 4) комп'ютерне програмування;
- 5) консультування з питань інформатизації;

- 6) діяльність із керування комп'ютерним устаткуванням;
- 7) інша діяльність у сфері інформаційних технологій і комп'ютерних систем;
- 8) веб-портали;
- 9) надання в оренду офісних машин і устаткування, у тому числі комп'ютерів.

Організаційна структура ДП "НАІС" складається з головного підприємства та 22 регіональних філій в обласних центрах України. Підприємство працює виключно на госпрозрахунковій основі.

Основною метою діяльності підприємства є технічне, технологічне забезпечення створення та супроводження програмного забезпечення ведення автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, що створюються відповідно до наказів Мін'юсту, а також інших електронних баз даних, що створюються відповідно до законодавства України, надання доступу фізичним та юридичним особам до автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, забезпечення збереження та захисту даних, що містяться в автоматизованих системах Єдиних та Державних реєстрів. Основні фінансові показники ДП "НАІС" представлені в таблиці (табл.2.1).

Таблиця 2.1 – Основні фінансові показники ДП "НАІС" за 2020-2021 рр.

Найменування показника	Факт наростаючим підсумком з початку року, млн.грн.		Звітний період (квартал, рік), млн.грн.			
	2020 р.	2021 р.	2020 р.	2021 р.	відхилення, +/-	виконання, %
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	494939,0	616870,0	596514,0	616870,0	20356,0	103,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	319492,0	421830,0	406769,0	421830,0	15061,0	103,7

Продовження таблиці 2.1

Валовий прибуток/збиток	175447,0	195040,0	189745,0	195040,0	5295,0	104,8
Адміністративні витрати	83284,0	115662,0	110416,0	115562,0	5245,0	104,8
Інші операційні доходи	5941,0	6603,0	5078,0	6603,0	1525,0	130,0
Фінансовий результат від операційної діяльності	573170,0	44676,0	44199,0	44676,0	477,0	101,1
EBITDA	136626,0	163897,0	159614,0	163897,0	4283,0	102,7
Рентабельність EBITDA	27,6	26,6	26,8	26,6	-0,2	99,3
Інші доходи, усього	3361,0	12760,0	5940,0	12760,0	6820,0	214,8
Фінансовий результат до оподаткування	60355,0	57436,0	50139,0	57436,0	7297,0	114,6
Чистий фінансовий результат	49371,0	46855,0	41114,0	46855,0	5741,0	114,0
Усього доходів	504241,0	636233,0	607532,0	636233,0	28701,0	104,7
Усього витрат	454870,0	589378,0	566418,0	589378,0	22960,0	104,1

Аналізуючи дані таблиці 2.1, можна зробити висновок, що чистий дохід від реалізації продукції підприємства в звітному році в порівнянні з попереднім збільшився на майже 25% та перевиконав очікуваний план на 3,4%. Зростання всіх показників позитивно характеризує діяльність підприємства та показує, що підприємство проводить результативну діяльність. Більш детально інформація про фінансовий стан організації у 2021 р. наведена у додатку А.

2.2.Аналіз складових систем інформаційного забезпечення управління підприємством ДП «Національні інформаційні системи»

Програма управління підприємством ДП «Національні інформаційні системи» враховуючи специфіку діяльності підприємства акцентована на питаннях інформатизації та спрямована на виконання таких основних завдань:

- формування правових, організаційних, науково-технічних, економічних, фінансових, методичних та гуманітарних передумов розвитку інформатизації;
- застосування та розвиток сучасних інформаційних технологій у відповідних сферах суспільного життя;
- формування системи національних інформаційних ресурсів;
- створення загальнодержавної мережі інформаційного забезпечення науки, освіти, культури, охорони здоров'я тощо;
- створення загальнодержавних систем інформаційно-аналітичної підтримки діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- формування та підтримка ринку інформаційних продуктів і послуг;
- інтеграція України у світовий інформаційний простір.

Національна програма інформатизації передбачає виконання низки галузевих і регіональних програм та проектів. Зокрема, планується створювати й розвивати інформаційно-аналітичні, обчислювальні та автоматизовані системи, центри й мережі у правовій сфері. Процес створення оптимальних умов якнайповнішого задоволення інформаційно-правових потреб органів суду, прокуратури, юстиції.

На етапі проведення дослідження встановлено, що структура інформаційного забезпечення діяльності ДП «Національні інформаційні системи» має вигляд, представлений на рис.2.1.

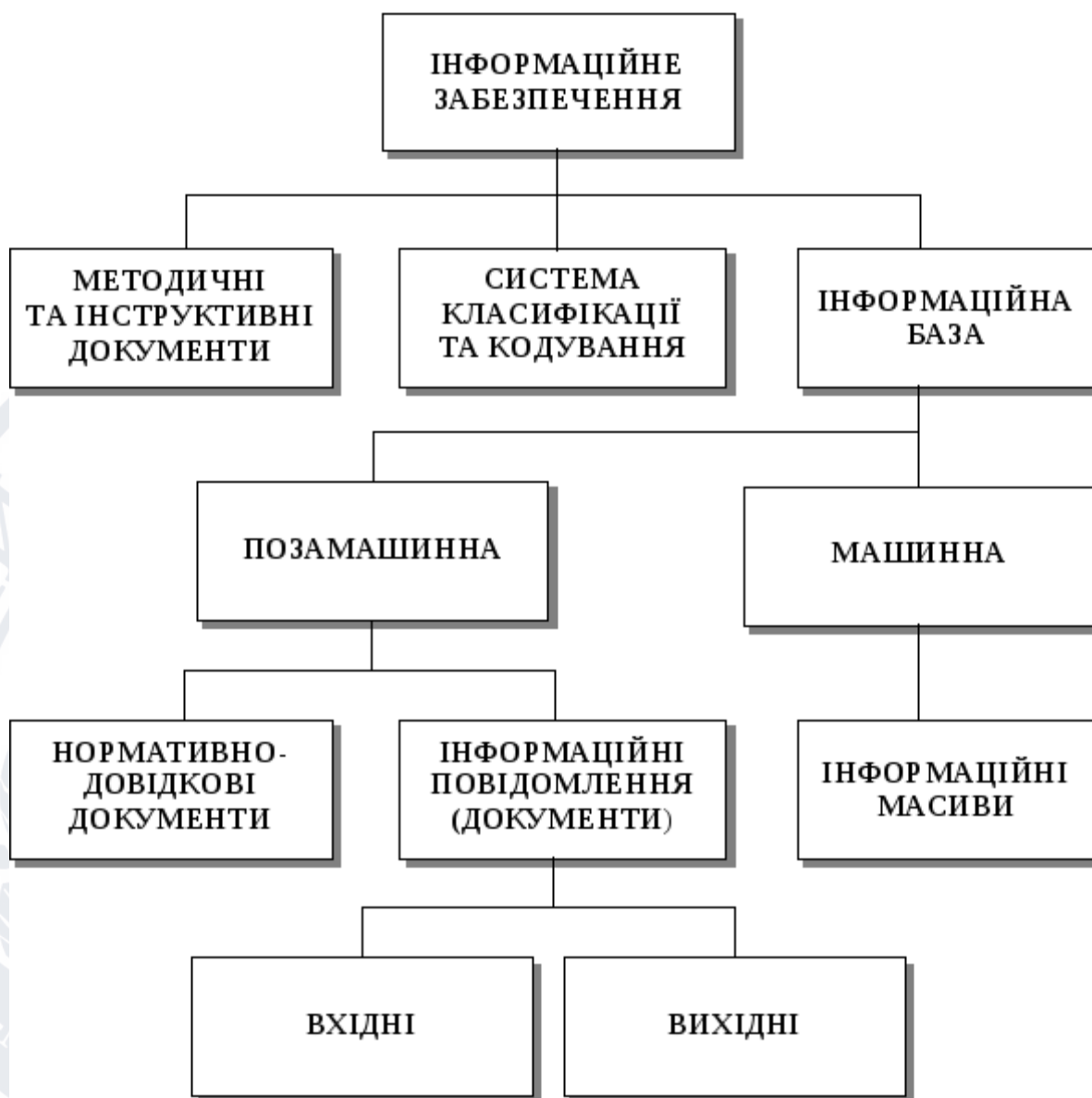

Рисунок 2.1 – Структура інформаційного забезпечення діяльності ДП «Національні інформаційні системи»

Основні принципи реалізації проектів з інформатизації ДП «Національні інформаційні системи» такі:

1) принцип відкритості політики – усі головні заходи в інформаційній сфері повинні відкрито обговорювати фахівці, а їхні точки зору мають ураховуватись під час ухвалення рішень;

2) принцип рівності інтересів – інтереси всіх учасників інформаційної діяльності мають бути враховані однаковою мірою незалежно від їхнього суспільного стану, форми власності та державної належності;

3) принцип системності передбачає декомпозицію системи на складові (компоненти), кожен з яких можна автономно розробляти й упроваджувати, забезпечуючи єдність технічної політики;

4) принцип пріоритетності вітчизняного виробника – за однакових умов пріоритет віддається конкурентоспроможному вітчизняному виробникові інформаційно-комунікаційних засобів, продуктів і послуг;

5) принцип соціальної орієнтації – основні заходи мають бути спрямовані на забезпечення соціальних інтересів громадян України. Засобами інформатизації є електронні обчислювальні машини (ЕОМ), програмне, математичне, лінгвістичне та інше забезпечення, інформаційні системи або їхні окремі елементи, інформаційні мережі та мережі зв'язку, що використовуються для реалізації інформаційних технологій.

ДП «НАІС» оновило програмне забезпечення Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (ЄДР). Поточним оновленням реалізовано можливість реєстрації та затвердження одночасно декількох прийомів документів в рамках однієї реєстраційної справи та запроваджено механізм контролю проведення реєстраційних дій у послідовності до їх затвердження. Також до результатів безкоштовного запиту та у витяг з ЄДР додано відображення нових відомостей та впроваджено низку інших оновлень.

Зокрема, в останньому оновленні реалізовано наступне:

1. Реєстрація заяв в порядку черговості їх надходження:

- створено функціонал реєстрації/затвердження одразу декількох прийомів документів в рамках однієї реєстраційної справи;
- запроваджено механізм контролю проведення реєстраційних дій у послідовності до затвердження прийомів документів;
- реалізовано систему попереджень у разі порушення послідовності проведення реєстраційних дій.

Сімейне фермерське господарство (СФГ):

1. До реєстраційних форм внесення відомостей про ФОП додано нові атрибути, а саме:

- підстава створення;
- дата договору (декларації);
- номер договору (декларації).

Атрибути обов'язкові для заповнення у разі встановлення позначки «Сімейне фермерське господарство».

За умови наявності атрибутів СФГ в ЄДР забезпечено їх відображення у результатах безкоштовного запиту та у витязі з ЄДР.

Бенефіціари:

1. До результатів безкоштовного запиту та у витяг з ЄДР додано відображення наступних відомостей:

- відсоток частки статутного капіталу або відсоток права голосу (непрямий вплив);
- інший характер та міра впливу.

Відомості відображатимуться за умови їх наявності в ЄДР.

Змінено контроль щодо обов'язковості внесення відомостей про бенефіціарів або причини їх відсутності.

Інші оновлення:

1. Збільшено максимальний ліміт кількості записів зі 100 до 350 при формуванні витягу з ЄДР (для доступу державних органів, та уповноважених осіб) за критеріями пошуку ЄДРПОУ/РНОКПП/паспортні дані.

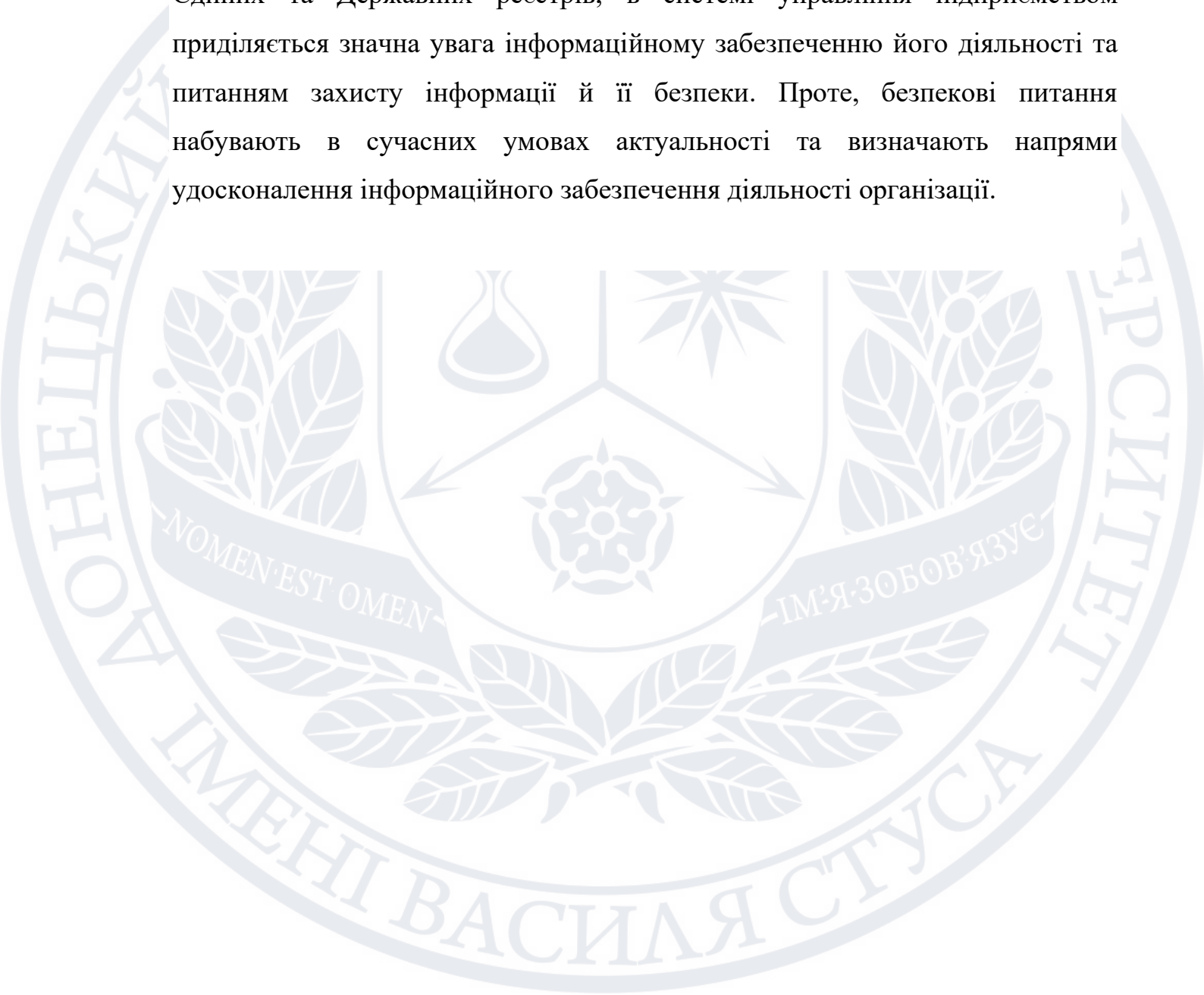
2. Виправлено недолік щодо відсутності відомостей про голову ліквідаційної комісії з припинення в результатах безкоштовного запиту, витязі з ЄДР, виписці за результатом проведення реєстраційної дії.

3. Виправлено недолік щодо неможливості формування виписки з ЄДР про відокремлені підрозділи у випадках коли така виписка містить біль ніж 100 записів.

4. Виправлено недолік щодо відсутності у «представника» відомостей про роль у результатах безкоштовного запиту.

5. Виправлено недолік щодо неможливості проведення реєстраційних дій по деяким суб'єктам у зв'язку наявності незавершених прийомів документів з некоректними даними.

Таким чином, можна зазначити, що оскільки основною метою діяльності ДП «НАІС» є технічне, технологічне забезпечення створення та супроводження програмного забезпечення ведення автоматизованих систем Єдиних та Державних реєстрів, в системі управління підприємством приділяється значна увага інформаційному забезпеченню його діяльності та питанням захисту інформації й її безпеки. Проте, безпекові питання набувають в сучасних умовах актуальності та визначають напрями удосконалення інформаційного забезпечення діяльності організації.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

3.1. Проблемні питання інформаційного забезпечення управління

Для забезпечення належного рівня інформаційної безпеки ДП «Національні інформаційні системи» необхідно створити систему захисту – систему інформаційної безпеки (СІБ), найважливішим елементом якої є система управління інформаційною безпекою (СУІБ).

Головна задача СУІБ – забезпечити своєчасне та адекватне реагування на інформаційні загрози. Для цього необхідно:

- а) контролювати процеси виникнення та розвитку загроз;
- б) неперервно оцінювати значущість, суттєвість кожної загрози;
- в) трансформувати часткові оцінки значущості та суттєвості загроз в інтегральний показник стану інформаційної безпеки.

Розв'язання наведених вище завдань потребує вирішення однієї принципової проблеми – вимірювання рівня значущості (важливості, суттєвості) загроз інформації. При цьому слід враховувати, що хоч загрози можуть бути спрямовані на різні властивості інформації (конфіденційність, цілісність, доступність, надійність тощо), необхідно якимсь чином забезпечити можливість співставлення та порівняння значущості цих загроз, а також обрахування інтегральної оцінки рівня значущості сукупної дії всієї множини загроз. Міжнародні стандарти якості показника значущості загроз, оцінювання рівня якого забезпечить виконання всіх перелічених вище вимог, рекомендують використовувати ризик загроз, під яким розуміють ймовірну шкоду, що виникає внаслідок реалізації часткової загрози або усієї множини загроз. [7, с. 87]

Саме орієнтація ризику не на фіксацію змін певної властивості інформації, на яку спрямована загроза, а на кінцевий результат, наслідок дії

загрози (сукупності загроз) забезпечує застосування ризику як універсального показника рівня небезпеки. За своєю структурою ризик є добутком ймовірності реалізації загрози та кількісної оцінки шкоди, обумовленої реалізацією цієї загрози.

Така структура ризику виключає можливість його прямого вимірювання, тому в деяких стандартах наводяться методики опосередкованого оцінювання ризику, які містять і описи процедур визначення обох структурних складових ризику: ймовірності та шкоди. В процесі оцінювання останньої стикаємося з необхідністю вирішення ще одного принципового питання: в яких межах слід аналізувати і визначати можливі наслідки впливу загроз (тобто шкоду, обумовлену реалізацією загроз).

Можна вважати, що цей прийом базується на підході, прийнятому в математичній теорії зв'язку, де втрати інформації внаслідок впливу шумових збурень (загроза) в каналі зв'язку оцінюються шляхом співставлення форми вихідного повідомлення та повідомлення, отриманого на прийомі (із застосуванням певної кількісної міри виявлених розбіжностей).

Зокрема, при представленні інформації двійковим кодом у разі порушення цілісності інформації внаслідок дії загроз рівень шкоди може бути виміряний кількістю невірно прочитаних бітів інформації. Кількість бітів, не сприйнятих через порушення умов доступу до інформації, визначатиме розмір шкоди, спричиненої внаслідок недостатньої доступності інформації. У разі порушення конфіденційності інформації показником шкоди можна вважати кількість правильно сприйнятих бітів за умов відсутності у отримувача прав санкціонованого доступу до блоку інформації.

У всіх наведених вище прикладах шкода від реалізації загроз визначається шляхом формального обчислення втрат інформації (внаслідок її знищення, спотворення або несанкціонованого отримання), яке ніяк не враховує важливість змісту втраченої інформації та обумовлені цим наслідки (збитки) в соціальній, політичній, економічній, виробничій та інших сферах

людської діяльності. Тому побудована в цих випадках система інформаційної безпеки спрямована на захист сприймаємих чисто формально властивостей інформації.

У разі створення в організації ДП «Національні інформаційні системи» системи захисту (СІБ організації) дієвість цієї системи об'єктивно характеризується різницею сукупних ризиків, оцінених до і після введення захисту, а ефективність захисту – віднесенням цієї різниці до суми загальних витрат на проектування та реалізацію СІБ. Таким чином стає можливою оптимізація СІБ за складністю та вартістю при заданому значенні рівня інформаційної безпеки організації, тобто стає реальним свідоме керування станом захищеності організації в інформаційній сфері

Крім того, організація ефективної системи захисту інформаційного простору передбачає створення уповноважених органів, які відповідатимуть за інформаційну систему та підготовку фахівців у цій сфері. Захищеність та повнота інформації, заповнення інформаційного простору України достовірною інформацією, забезпечення реалізації прав громадян на доступ до інформації – все це впливає на збереження цілісності і незалежності держави.

Ще одна проблема, що пов'язана з формуванням єдиного інформаційного простору ДП «Національні інформаційні системи» – це можливість порушення прав людини, зокрема права на приватність. Так, норми про захист прав людини містяться у статті 32 Конституції України: «Ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини».

Однак розвиток інформаційних технологій і розширення можливостей інформаційного обміну створюють загрозу порушення права особи на недоторканність приватного життя, закріпленого в Конституції України. На

жаль, на практиці досить часто трапляються випадки порушення прав людини на захист персональних даних. Про це свідчать повідомлення у засобах масової інформації, звіти Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо стану забезпечення права на захист персональних даних в Україні та результати моніторингу громадських організацій.

До найпоширеніших порушень відносять несанкціонований доступ до персональних даних державними та приватними установами, включаючи правоохоронні органи, за відсутності законної підстави та обґрунтованої мети такого доступу; незаконна обробка чутливої категорії персональних даних шляхом надання необмеженого до них доступу та розкриття для широкого загалу, а також збір надмірного обсягу даних щодо цілей, для яких вони обробляються в подальшому; недотримання прав суб'єктів на інформування й доступ до інформації про операції з обробки персональних даних, які їх стосуються; недотримання режиму конфіденційності та безпеки обробки персональних даних у випадках незаконної передачі баз персональних даних між володільцями даних, зокрема, з метою особистих інтересів; обробка персональних даних з метою, несумісною з тією, з якою їх було зібрано спочатку; відсутність належної політики безпеки персональних даних, затвердженої володільцем таких даних; відсутність відповідальних осіб з питань захисту даних в установах, організаціях, які є володільцями баз даних; передача даних через незахищені канали, у тому числі приватні поштові скриньки в мережі Інтернет.[9, с. 65]

Для усунення таких порушень необхідно закріпити на законодавчому рівні та впровадити в практику певні гарантії захисту прав людини. Захист персональних даних є сукупністю правових, організаційних і технічних заходів, спрямованих на недопущення неправомірних дій з персональними даними, забезпечення їх конфіденційності, а також можливості доступу суб'єктів персональних даних до інформації про дії з їхніми персональними даними.

Водночас безумовними перевагами єдиного інформаційного простору правоохоронних органів можна назвати підвищення міжнародного співробітництва в інформаційній сфері та протидію і запобігання правопорушенням. Так, пріоритетом сучасної зовнішньої політики України виступає європейська та євроатлантична інтеграція. Ефективне впровадження даного пріоритету значною мірою залежить від рівня інтегрованості України до міжнародного інформаційного простору та європейського зокрема. Сучасний розвиток світової спільноти послідовно демонструє чітку тенденцію до постійного розширення міжнародних контактів на офіційному міжурядовому рівні.

3.2.Шляхи вдосконалення інформаційного забезпечення управління організацією

У структурі управління ДП «Національні інформаційні системи» доцільно сформувати інформаційно-аналітичний підрозділ, основною задачею якого має бути створення інформаційно-правового забезпечення та проведення аналітичного оброблення інформації, котра буде основою оптимізації управлінських рішень. У межах цього підрозділу повинна бути створена власна база даних, яка повинна постійно коригуватись й мати високий рівень інформаційно-правової насиченості.

Необхідною умовою є створення інформаційно-правової системи, яка буде основою формування управлінських рішень. Вона має містити найбільш повну базу даних, сучасне програмне забезпечення, систему процесу ухвалення управлінських рішень на основі результатів комплексного аналізу діяльності підприємства та системи підтримки реалізації рішень в установлені терміни при своєчасному доведенні їх до виконавців. Інформаційно-правове забезпечення процесу реалізації управлінського рішення, мусить, крім інформації про проблему, містити інструкційні

матеріали для виконавців, координувати їхні дії, містити питання обліку, контролю та мотиваційний механізм.

Процеси поліпшення інформаційно-правового забезпечення підприємством повинні мати творчі підходи менеджерів та юристів. Система інформаційно-правового забезпечення має бути способом повідомлення управлінського персоналу про актуальні проблеми керування. У разі, якщо управлінське рішення приймається на груповій основі, то необхідно забезпечити інформаційний облік між менеджерами, користуючись делегуванням повноважень. На підприємствах необхідно створювати інформаційно-правову комунікаційну систему, основними задачами якої повинно бути: створення інформації, підтвердження її достовірності, збереження, передачу, контроль змінами, доступ до користувачів.

З метою зменшення витрат на створення інформаційно-правового забезпечення на ДП «Національні інформаційні системи» потрібно формувати інтегровану систему, яка не повинна містити дублювання. За таких умов слід посилити роль юридичної служби суб'єкта господарювання.

Юридична служба підприємства поряд із організацією роботи з правових питань, тобто підготовки претензій, позовних матеріалів тощо повинна здійснювати контроль щодо правильності інформаційно-правового забезпечення, його своєчасності, достовірності та обов'язковості виконання. Фахівці юридичної служби повинні проводити семінари та виробничі конференції з питань як правового регулювання діяльності підприємства, так і його інформаційного забезпечення. Також доцільно буде проведення детального аналізу нормативно-правової бази та визначення умов управління підприємства на її основі з постійним відслідковуванням коригуючих змін.

Удосконалюючи інформаційне забезпечення організаціям слід виходити перш за все з того, що це, насамперед, динамічний процес, за допомогою якого інформація циркулює в системі управління. Основою цього процесу є інформаційні потоки, які складають цю систему. Базовими етапами

циркуляції інформаційних потоків в управлінні підприємствами слід визначити такі основні етапи:

підготовчий;

обчислювальний;

споживання.

Варто пам'ятати, що інформаційні процеси тісно пов'язані з управлінськими та слугують базою для вироблення та обґрунтування рішень стосовно шляхів досягнення цілей управління продуктивністю підприємства. Таку систему можна формалізувати у вигляді функції:

$$F_t = f (St; G_t ; E_t; C_t) \quad (3.1),$$

де F_t – оцінка управління продуктивністю підприємства;

St – інформаційні ресурси, запаси статистичної інформації, інформаційний потенціал та запас знань;

G_t - інформаційні ресурси галузі (підприємств галузі);

E_t - фактична діяльність, прийняті управлінські рішення;

C_t - показники діяльності підприємства;

t – визначений проміжок часу діяльності підприємства, період.

Накопичення такої великої кількості даних формують великий масив статистично-інформаційних ресурсів, що дає змогу керівникам середнього та вищого рівнів отримувати не разовий зріз статичної інформації, а таку, яка розгортається в часі (місяць, квартал, рік), а також в просторі (галузь, підприємство, організація). Це створює їм можливість аналізувати динаміку результатів управління продуктивністю підприємства.

Отже, актуальність створення ефективних систем інформаційного забезпечення обумовлена необхідністю оброблення значних масивів даних про ресурси та параметри зовнішнього та внутрішнього середовищ, які необхідні для визначення напрямків управління ефективністю діяльності підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило сформулювати такі основні висновки та пропозиції: інформаційне забезпечення управління підприємством розглянуто як комплексне поняття, що охоплює сукупність даних, організацію їх введення, обробки, збереження та накопичення, пошуку, а також поширення в межах компетенції зацікавлених осіб в зручному для них вигляді.

Складовими інформаційного забезпечення виділено інформаційні технології, інформаційні ресурси, технічні засоби та програмне забезпечення; - досліджено розвиток інформаційних технологій, розкрита їх сутність, переваги та недоліки, а також можливості застосування в управлінні підприємством; - запропоновано систему показників для оцінки ефективності впровадження інформаційних технологій та технічних засобів. В подальшому буде вивча

На теперішній час в Україні сформовано та призначено для використання низку законів, постанов, указів, положень, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання. Вони повинні бути основою формування усіх управлінських рішень. Нами досліджено ДП «Національні інформаційні системи».

Неефективність ухвалення та реалізацій управлінських рішень залишається однією з найвагоміших проблем управління. Для того, щоб управлінські рішення були дієвими та ефективними, необхідно поліпшити інформаційно-правове забезпечення їх формування, яке має бути інтегрованим у загальну систему управління. Інформаційно-правова технологія має бути спрямована на найраціональніші шляхи досягнення стратегічних і поточних цілей суб'єкта господарювання.

Таким чином, відсутність відповідного інформаційного забезпечення регіонального співробітництва на практиці зводяться до двох аспектів: невизначеність (низький рівень інформаційного забезпечення); інформаційна

асиметрія (нерівномірне інформаційне забезпечення). Тобто, якість цільової і фонові інформації, а також ефективність інформаційноаналітичного забезпечення регіональної співпраці залежить від уміння зібрати та мобілізувати інформаційні ресурси так, як потрібно мобілізувати матеріальні, фінансові та людські ресурси задля підвищення ефективності регіонального співробітництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Управлінська інформація: її види та властивості. URL:
https://stud.com.ua/50365/menedzhment/upravlinska_informatsiya_vidi_vlastivost
і (дата звернення: 07.05.2022 р.)
2. Палагута С.С. Особливості інформаційного забезпечення управління підприємств і організацій. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 16. 2017. С. 418-421
3. Балабанова Л.В., Алачева Т.І. Інформаційне забезпечення обґрунтування управлінських рішень в умовах маркетингової орієнтації підприємства: Монографія. – Донецьк: ДонГУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2018. – 143с.
4. Бороненкова С.А. Економічний аналіз в управлінні підприємством. – М.: Фінанси і статистика, 2017. – 224с.
5. Ванькович Д.В. Удосконалення системи управління фінансовими ресурсами промислових підприємств // Фінанси України. – 2016. – № 7. – С. 44–50.
6. Годін В.В., Корнєєв І.К. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності: Підручник. – М.: Майстерність; Вища школа, 2017. – 240с.
7. Голов С. Управлінський облік як фактор підвищення якості корпоративного управління // Податкове планування. – 2015. – № 5 (55). – С. 41–50.
8. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / Під ред. Р.Дяківа. – К.: Міжнародна економічна фундація, 2019. – 704с.
9. Каплан Роберт С., Нортон Дейвид П. Збалансована система показників. Від стратегії до дій. – 2-е вид., випр. і доп. / Пер. з англ. – М.: ЗАО “Олімп-Бізнес”, 2016. – 320с.
10. Концепція Business Performance Management: початок шляху / Е.Ю. Духонін, Д.В. Ісаєв, Е.Л. Мостовой та ін.; Під ред. Г.В. Генса. – М.: Альпина Бізнес Букс, 2014. – 269с.
11. Полонська Е. С бланка в базу даних // Комп'юте + Програми. – 2016. - № 1. – С.56–60.

12. Система обліку в Україні: трансформація до міжнародної практики / За ред. проф. М.П. Войнаренка. – К.: Наукова думка, 20017. – 718с.
13. Сухарьова Л.А., Петренко С.Н. Контролінг – основа управління бізнесом. – К.: Эльга, Ника-Центр, 2019. – 208с.
14. Горовий В.М. Соціальні інформаційні комунікації, їх наповнення і ресурс / В.М. Горовий / МАН України, Нац. б-ка акад. України ім. В.І. Вернадського ; наук. ред. Л.А. Дубровіна. – К., 2010. – 360 с.
15. Клименко О.В. Інформаційні системи і технології в обліку : [навч. посібник] / О.В. Клименко. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 320 с.
16. Хромченко Л.Г. Організація інформаційної діяльності. Теоретичні основи : [навч. посібник] / Л.Г. Хромченко, О.С. Раковська-Башмакова, А.С. Шраєр ; за заг. ред. Х.В. Чаловського. – Х. : МСУ – Харків, 2015. – 351 с.
17. Шелудько В.Н. Фінансовий менеджмент : [навчальний посібник] / В.Н. Шелудько. – К. : Знання, 2016. – 439
18. Беленький П. Ю. Зовнішньоекономічна діяльність регіонів /П. Ю. Беленький, Н. А. Мікула: монографія / Регіональна політика: методологія, методи, практика : [кол. авт. ; за ред. академіка НАНУ М. І. Долішного]. – Львів : НАН України ; Інститут регіональних досліджень, 2017. – С. 654–697.
19. Мікула Н. Єврорегіони: досвід та перспективи : [монографія] / Н. Мікула. – Львів : ІРД НАН України, 2016. – С.11.
20. Мокій А. Л. Основні аспекти забезпечення інформаційної підсистеми інноваційної моделі транскордонного співробітництва / А. Л. Мокій, І. П. Бабець // Зовнішньоекономічний кур'єр. – 2017. – № 1–2. – С. 15–18.
21. Товканець С. А. Інформаційне забезпечення міжнародного бізнесу в рамках транскордонного співробітництва / С. А. Товканець, Г. В. Товканець // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 10 (112). – С. 284–286.

ДОДАТОК А

				Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Підприємство	ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО "НАЦІОНАЛЬНІ ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ"			за ЄДРПОУ	39787008		
Територія	Україна			за КАТОТТГ ¹	UA800000000001078669		
Організаційно- правова форма господарювання	Державне підприємство			за КОПФГ	140		
Вид економічної діяльності	Оброблення даних, розміщення інформації на веб- вузлах і пов'язана з ними діяльність			за КВЕД	63.11		
Середня кількість працівників	560						
Адреса, телефон	вулиця Бульварно- Кудрявська, буд. 4, м. КИЇВ, 04053			2067172			

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2021 р.**

				Форма N 1		Код за ДКУД	1801001
Актив					Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1					2	3	4
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи					1000	82 429	83 801
первісна вартість					1001	326 154	417 786
накопичена амортизація					1002	243 725	333 985
Незавершені капітальні інвестиції					1005	11 296	77 906
Основні засоби					1010	40 738	66 651
первісна вартість					1011	131 179	182 345
знос					1012	90 441	115 694
Інвестиційна нерухомість					1015	0	0
Первісна вартість інвестиційної нерухомості					1016	0	0
Знос інвестиційної нерухомості					1017	0	0
Довгострокові біологічні активи					1020	0	0
Первісна вартість довгострокових біологічних активів					1021	0	0
Накопичена амортизація довгострокових					1022	0	0

біологічних активів			
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0	0
інші фінансові інвестиції	1035	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	776	1 009
Гудвіл	1050	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом І	1095	135 239	229 367
ІІ. Оборотні активи			
Запаси	1100	15 210	11 104
Виробничі запаси	1101	2 156	1 964
Незавершене виробництво	1102	0	0
Готова продукція	1103	0	0
Товари	1104	13 054	9 140
Поточні біологічні активи	1110	0	0
Депозити перестрахування	1115	0	0
Векселі одержані	1120	0	0
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 071	4 650
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	1 968	2 098
з бюджетом	1135	2	974
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	974
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	257	580
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	729	953
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	63 533	81 669
Готівка	1166	0	0
Рахунки в банках	1167	63 533	81 669
Витрати майбутніх періодів	1170	2 711	2 742
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0

у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0
Інші оборотні активи	1190	1 553	3 193
Усього за розділом II	1195	89 034	107 963
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс	1300	224 273	337 330
Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 139	4 139
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0
Додатковий капітал	1410	148 109	149 886
Емісійний дохід	1411	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	26 938	36 309
Неоплачений капітал	1425	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0
Інші резерви	1435	0	0
Усього за розділом I	1495	179 186	190 334
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0
Довгострокові забезпечення	1520	0	0
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0

Страхові резерви	1530	0	0
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0	0
резерв незароблених премій	1533	0	0
інші страхові резерви	1534	0	0
Інвестиційні контракти	1535	0	0
Призовий фонд	1540	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0
Усього за розділом II	1595	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	0	0
Векселі видані	1605	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0
товари, роботи, послуги	1615	5 294	3 880
розрахунками з бюджетом	1620	12 461	10 293
у тому числі з податку на прибуток	1621	257	0
розрахунками зі страхування	1625	73	152
розрахунками з оплати праці	1630	313	662
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	6 158	13 805
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	9 038	1 468
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	0	0
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	0	0
Поточні забезпечення	1660	11 364	14 813
Доходи майбутніх періодів	1665	0	101 577
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	386	346
Усього за розділом III	1695	45 087	146 996
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0
Баланс	1900	224 273	337 330